

Mottagare

Tekniska nämnden

Riktlinjer för Region Gotlands parker

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att anta dokumenten Riktlinjer för Region Gotlands parker – i Visby och i tätorterna, Handlingsplan för Region Gotlands parker i Visby samt Handlingsplan för Region Gotlands parker i tätorterna.
2. Tekniska nämnden beslutar samtidigt att de parker som omfattas av dokumenten och som i nuläget ligger på kvartersmark planlagt för bostäder fortsättningsvis ska skötas som parker och ej exploateras. Detta avser Kronhagsparken i Fårösund, Bussparken i Fårösund samt Lekplatsparken i Burgsvik.

Sammanfattning

Det har saknats tydliga riktlinjer för hur Region Gotland skall förvalta sina parker samt vilka grönområden som skall definieras och betraktas som parker. I grönplanen antagen av Regionfullmäktige 2023-09-18 (§ 136) påpekas att framtagande av riktlinjer för parker och grönområden är en högt prioriterad åtgärd. De områden som idag används och utnyttjas för detta ändamål är inte alltid planlagda som allmän plats/park med kommunalt huvudmannaskap varför frågan om rådighet kan behöva utredas. Parker definieras i detta sammanhang som ett offentligt grönområde för olika typer av rekreation som kräver skötsel och som är helt eller delvis anlagt. Riktlinjerna är framtagna för att åskådliggöra hur tekniska nämnden utifrån sitt reglemente ska förvalta, underhålla och utveckla sina parker. Parallellt har det tagits fram två separata handlingsplaner, en för Visby och en för tätorterna: Fårösund, Lärbro, Slite, Väskinde, Roma, Västerhejde, Klintehamn, Stånga, Hemse och Burgsvik. Handlingsplanerna innehåller en beskrivning av varje park men även vilka åtgärder som ska vidtas, när det planeras att ske och i vilken omfattning. I riktlinjerna har följande målbilder sammanställts i arbetet med att utveckla och förvalta parkerna:

- Region Gotland ska erbjuda attraktiva parker med varierande karaktär på mark som ägs av Region Gotland.
- Region Gotlands parker ska ha en geografisk spridning över hela ön.
- Region Gotland ska verka för att parkerna kan nyttjas av alla medborgare och upplevas som trygga och inbjudande.
- Region Gotland ska erbjuda tillgänglighetsanpassade parker där terrängen tillåter.

- Region Gotlands parker ska främja psykiskt och fysiskt välbefinnande samt förebygga ohälsa.
- Region Gotlands parker ska vara lätta att nå. Hållbara transporter till och från parkerna ska främjas.
- Region Gotland ska utifrån parkens läge, funktion och besöksstryck utföra en god service, exempelvis genom sophantering och tillgång till toalett.
- Region Gotlands parker ska genom sin skötsel bidra till att bibehålla och utveckla parkens sociala värden, estetiska värden, naturvärden samt kulturhistoriska värden.
- Region Gotlands parker ska utvecklas i syfte att bidra till klimatanpassning exempelvis avseende leverans av olika ekosystemtjänster.
- Region Gotlands parker ska synliggöras på hemsidan.

Samtliga parker har inventerats och därefter kategoriserats beroende på parkens besöksstryck, läge och värden beträffande estetik, natur, upplevelser och funktion. I de riktlinjer som beskrivs i avsnitt 9 Riktlinjer i dokumentet Riktlinjer för Region Gotlands parker anges hur parkerna ska skötas och planeras för att utvecklas i linje med de framtagna målen och de beskrivna styrdokumenterna. Det finns många intressen att ta hänsyn till och många målkonflikter men genom att beskriva och synliggöra så många aspekter som möjligt är det lättare att göra lämpliga och rättvisa avvägningar.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att en väl genomarbetad parkplan antagen av tekniska nämnden blir ett viktigt verktyg för att utveckla parkerna på Gotland, men även ett stöd i vilka beslut som ska tas i denna process. Parkplanen har föregåtts av en inventering av samtliga identifierade parker med en arbetsgrupp med olika professioner. Parkplanen har även synliggjort där det finns brister beträffande rådighet över parkerna och föreslår hur detta skall hanteras. Förvaltningens föreslår därför att parkplanen med tillhörande bilagor ska fastställas och antas av tekniska nämnden.

Barn- och genusperspektiv: Utveckling av parker är en stor och viktig fråga för allmänheten, inte minst för barn och unga. Att genom planering skapa trygga, attraktiva och inkluderande parker. Denna aspekt har varit viktig och grundläggande i detta arbete.

Landsbygdsperspektiv: Parker finns både i Visby samt i tätorterna och samtliga har inventerats. Två parallella handlingsplaner har tagits fram, en för Visby och en för tätorterna. Detta innebär att det är lättare att se till att resurser fördelas rättvist mellan stad och land som att tätorterna inte "glöms bort".

Ekonomisk konsekvensanalys: Parkplanens dokument innebär att arbeta med att utveckla parkerna, projektera förändringar, skapa rådighet med mera. Detta arbete sker huvudsakligen inom förvaltningens ordinarie arbetstid. Ombyggnationer av parker skall i första hand ske inom ordinarie

investeringsbudget men där större förändringar krävs kommer tilläggsanslag äskas som tilläggsanslag för projekt och lyftas i Mål- och budgetdokument.

Miljö- och klimatperspektiv: Parkerna har en mycket viktig roll i ett miljö och klimatperspektiv vilket framgår av riktlinjerna. Egna avsnitt och beskrivningar finns om dagvattenhantering, skyfallshantering, ekosystemtjänster.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Riktlinjer för Region Gotlands parker daterad 2026-06-09

Handlingsplan för Region Gotlands parker i Visby daterad 2026-06-09

Handlingsplan för Region Gotlands parker i tätorterna daterad 2026-06-09

Sammanställning remissvar daterad 2026-04-30

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Lise Langseth
Teknik- och samhällsbyggnadsdirektör

Therese Bendelin
Avdelningschef Park och trafik